

Violència masclista en la parella:

Desmuntem mites?

El nostre pensament està construït a base de mites o creences que ens ajuden a explicar el món i a donar sentit a les coses que ens passen. Aquest pensament i la forma que tenim de sentir i expressar-nos estan influenciats pel nostre entorn.

Aquesta exposició proposa una revisió d'alguns mites associats a l'amor romàntic i a la violència masclista i, alhora, ofereix idees per a transformar-los i avançar, així, vers unes relacions lliures d'aquesta violència.

~~Sense tu no sóc res!~~

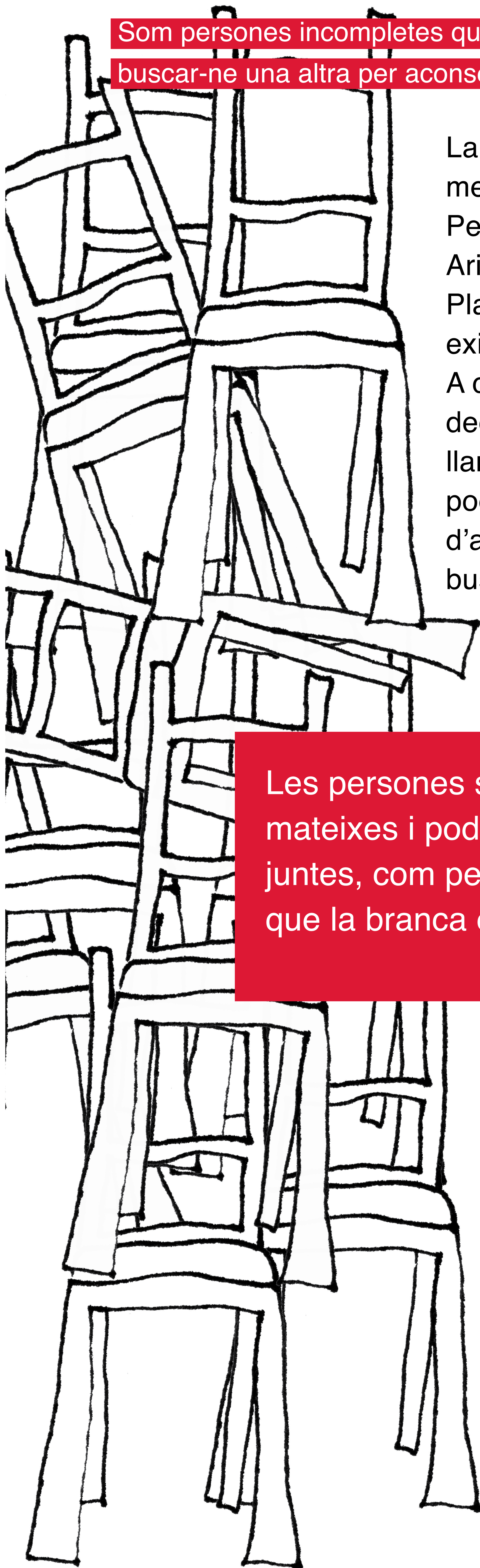
“Les princeses dels contes estaven molt enfadades pel paper que els havia tocat representar durant segles: Nenes passives esperant que els demanin matrimoni i els prenguin la vida. S’HA ACABAT, ha començat un conte nou: HI HAVIA UNA VEGADA UNES DONES QUE NO ESTAVEN SOLES I UNES PERDIUS QUE VOLIEN VOLAR FELICES...”

López, N. i Cameros, M. (2009).
La cenicienta que no quería comer perdices.
Barcelona: Nido de Boas.

Som persones incompletes que necessitem
buscar-ne una altra per aconseguir la plenitud?

La idea de trobar en la parella una meitat que ens completi no és nova. Per explicar l’amor, el dramaturg Aristòfanes explica, a *El Banquet de Plató*, que als orígens, a la terra existien uns habitants esfèrics complets. A causa de la seva supèrbia, Zeus va decidir partir-los per la meitat amb un llamp i evitar així que li disputessin el poder. Segons aquesta llegenda, a partir d’aquell moment van passar la seva vida buscant la seva altra meitat.

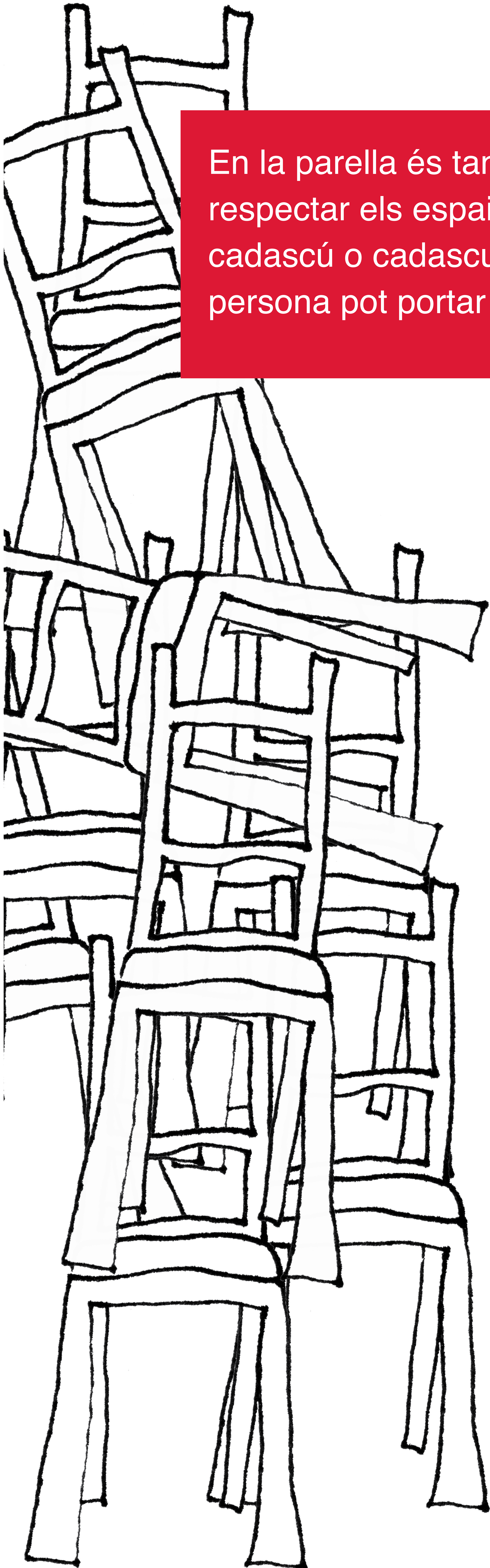
Les persones som completes per nosaltres mateixes i podem trobar amb qui caminar juntes, com per exemple, dues cireres. En cas que la branca es trenqui, seguirem sent cireres.

~~Renunciaria a tot per amor!~~

A vegades deixem de fer coses per amor. A la nostra cultura, la influència religiosa ha reforçat la idea del sacrifici per amor a Déu i a altri.

Però fins a quin punt l'amor ha de significar renúncia?

En la parella és tan important compartir com respectar els espais personals i els projectes de cadascú o cadascuna. Centrar-ho tot en l'altra persona pot portar a dependències difícils de trencar.

“Aquell joc era l'intercanvi d'amor per menyspreu. I el joc em va convertir en un puzzle. Em vaig anar trencant, convertint-me en pedaços.

Al principi el puzzle és l'altre. Intentes entendre'l però hi ha peces que no encaixen. Intentant col·locar les seves en algun lloc, vaig anar perdent les meves, deixant forats en la meva integritat”.

Brétema, dona que ha patit violència masclista, a TAMAIA (2007). *Ni príncipes ni perdices*. Barcelona: Icària

~~Si sent gelosia~~ ~~és perquè t'estima!~~

La gelosia s'ha associat sempre a l'amor a través de cançons, contes, llibres i altres manifestacions culturals. La gelosia ens ho fa passar malament, no ens aporta res i, segons la seva intensitat, ens duu a conductes de control. A més, no garanteix que l'altra persona estigui sempre amb nosaltres, ni és cap remei per a la nostra inseguretats. Sol ser un símptoma de possessió i de manca de confiança en la parella.

“La persona que sent gelosia no és l'amant que estima, sinó el propietari que s'enfada.”

Madame de Stäel a Salinas, M. (2006). *Palabras de mujer*. Barcelona: Aleph

Així, què en fem de la gelosia?

Podem viure-la d'una forma diferent?

La gelosia és un sentiment habitual. La qüestió és com es gestiona per no patir ni fer patir a l'altra persona. La comunicació i la confiança poden ser bones eines per afrontar-la.

~~Quan~~ ~~t' enamores~~ ~~ho passes~~ ~~malament!~~

La idea que l'amor comporta dolor va arrelar amb força a la cultura occidental, va impregnar les fantasies del romanticisme i encara continua present, normalitzant, fins i tot, la violència masclista dins la parella. Sovint, sembla que el sofriment faci que l'amor sigui més autèntic i profund.

És necessari passar-ho malament per tal de mantenir una relació?

Quin límit ha de tenir aquest patiment?

“Algunes paraules havien perdut el seu significat, al perill li deia amor, a l'error li vaig dir desgràcia, a l'absència de diàleg, vida interior.”

Maria, dona que ha patit violència masclista, a TAMAIA (2007)
Ni príncipes ni perdices. Barcelona: Icària

La relació amorosa té moments dolorosos, però la qüestió és la intensitat i la freqüència d'aquests moments i què es tolera per amor. Si els moments dolents van acompanyats de violència, que s'exerceix de forma reiterada i sempre en la mateixa direcció, estem davant d'un maltractament.

~~A mi no em passarà!~~

Sovint pensem que la violència masclista es dóna en parelles amb condicions socioeconòmiques precàries o de baix nivell cultural, que han patit violència anteriorment, que provenen de famílies desestructurades, d'altres cultures on es sotmet les dones o que l'agressor consumeix alcohol o altres drogues. Però la violència masclista en l'àmbit de la parella és un procés que comença quan les diferències entre noies i nois o homes i dones comporten relacions de domini d'una persona sobre l'altra.

Som immunes a les relacions de poder desiguals?

“Com va ser? Se'm va capgirar el conte al passar els anys. Me'n vaig anar a dormir fent un petó a un príncep i m'he llevat al costat d'un gripau. Vaig aprendre, de la meva mare, que al viure la lletra amb sang entra. I ja ho veus, vaig passar sense saber-ho de princesa a ventafocs.”

Rogelio Botanz. “Sin ti”, cançó inèdita.

Qualsevol persona pot viure una relació de parella on s'exerceixi violència masclista. Per això és clau saber identificar les primeres manifestacions d'aquesta violència: el menyspreu, els insults, la manca de respecte, el control... i no tolerar mai abusos físics ni sexuals.

~~És el que hi ha!~~

A la nostra societat la violència es viu com una cosa normal, quotidiana. Per aquest motiu podem passar per alt les seves manifestacions més subtils o menys visibles.

El mateix passa en les relacions de parella. Si l'altra persona:

- menysprea l'opinió de la seva parella
- s'enfada si li porta la contrària
- tergiversa el que diu
- l'enganya
- no vol que vegi les seves amistats
- la culpabilitza de tot
- li manca el respecte
- pressiona a tenir relacions sexuals quan o com la parella no desitja

està exercint formes de violència masclista, encara que no ho sembli.

És difícil pensar i crear noves formes de relació, però és important no tolerar certs comportaments i aspirar a una relació on les dues persones se sentin en llibertat.

“Avui descobriràs que el món és per a tu, que ningú et pot fer mal, ningú et pot fer mal. Avui entendràs que la por es pot trencar amb un cop de porta.”

Bebe (2004) “Ella” al disc *Pa Fuera las Telarañas*.

Ens sentim a gust en una relació on es donin aquestes situacions?

Podem pensar en altres formes de relacionar-nos?

~~Jo no toleraria que em posés la mà a sobre!~~

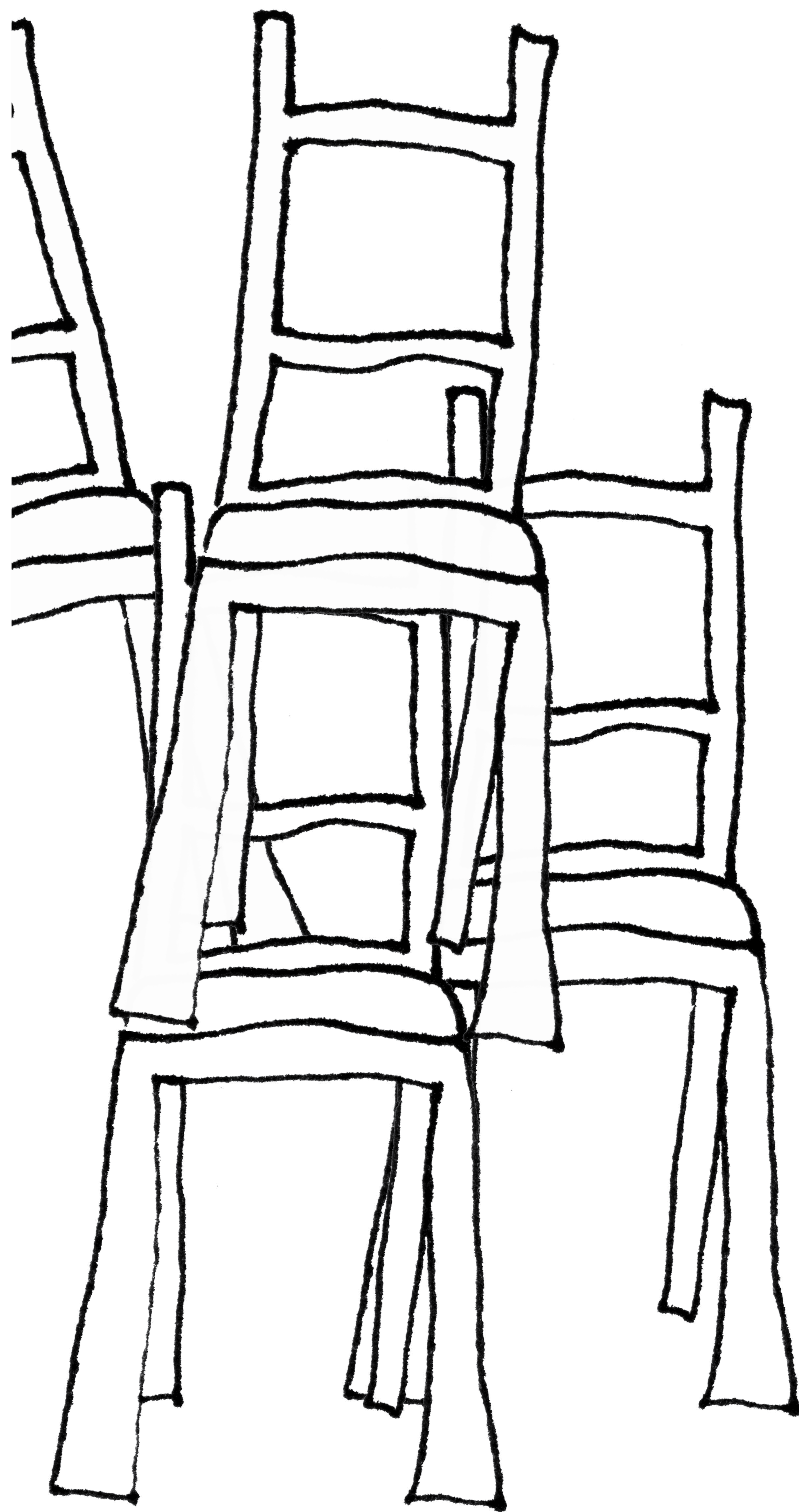
Qualsevol manifestació de violència física s'ha d'aturar immediatament. És l'evidència d'una situació de risc que difícilment es podrà reconduir.

“Cal estar alerta. Cal acceptar que fins i tot tu tens tolerància a aquesta violència. Potser la teva tolerància serà un cop de puny, potser serà un insult, potser serà que parlin malament de tu o que et deixin malament davant les teves amistats.”

Colet, E. (2006) *Veus de dones*.
Barcelona: L'Escletxa.

Fins a quin punt hem de tolerar actituds abusives i en quin moment hem de dir prou?

Quan parlem de violència masclista en la parella ens ve al cap la violència física, i no pensem en la violència psicològica o sexual. Si arribem a una situació de violència física és perquè abans hi ha hagut un procés de violència psicològica que ha anul·lat la persona a través del control, els menyspreu o la manipulació.

~~En el fons no em vol fer mal!~~

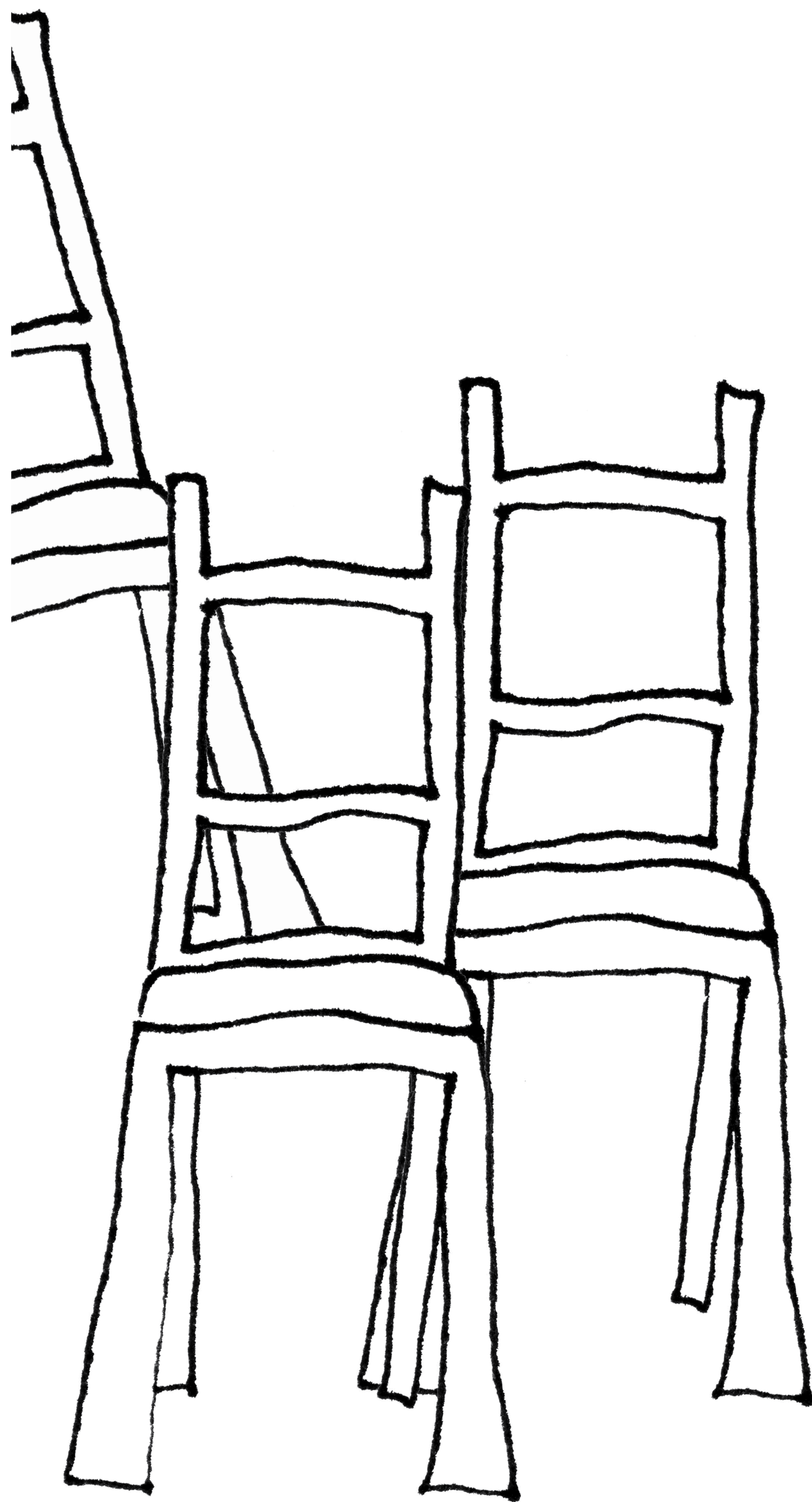
”Potser, de tots els mites que envolten la violència de gènere, la creença que tots els homes són violents per naturalesa sigui la més estesa i la més perillosa, doncs si s’accepta la violència com una cosa natural poc es farà per combatre-la.”

Núria Varela a Cernuda, G. (2003) *Paraula d'autora*. Barcelona: Mobil Books. *Periodista*

Tenir un mal dia justifica una manca de respecte?

Sovint les persones violentes es justifiquen perquè passen un mal moment, tenen exàmens, molta feina, o perquè no poden controlar els seus impulsos. Si acceptem aquesta justificació impedeix reconèixer el problema de la violència masclista, parlar-ne i afrontar-la.

Cada persona és responsable dels seus actes i cal partir de la premissa que cap situació, per més adversa que sigui, pot justificar l’abús o la violència.

~~És que s'ho busca!~~

Moltes persones que pateixen maltractaments consideren que el motiu és que deuen haver fet alguna cosa inconvenient. Se senten culpables i intenten canviar la seva actitud per no provocar cap situació violenta. Però s'ha de tenir en compte que, en una relació abusiva, l'ús de la violència no depèn d'elles. A més, sovint l'entorn també les culpabilitza perquè no deixen la relació.

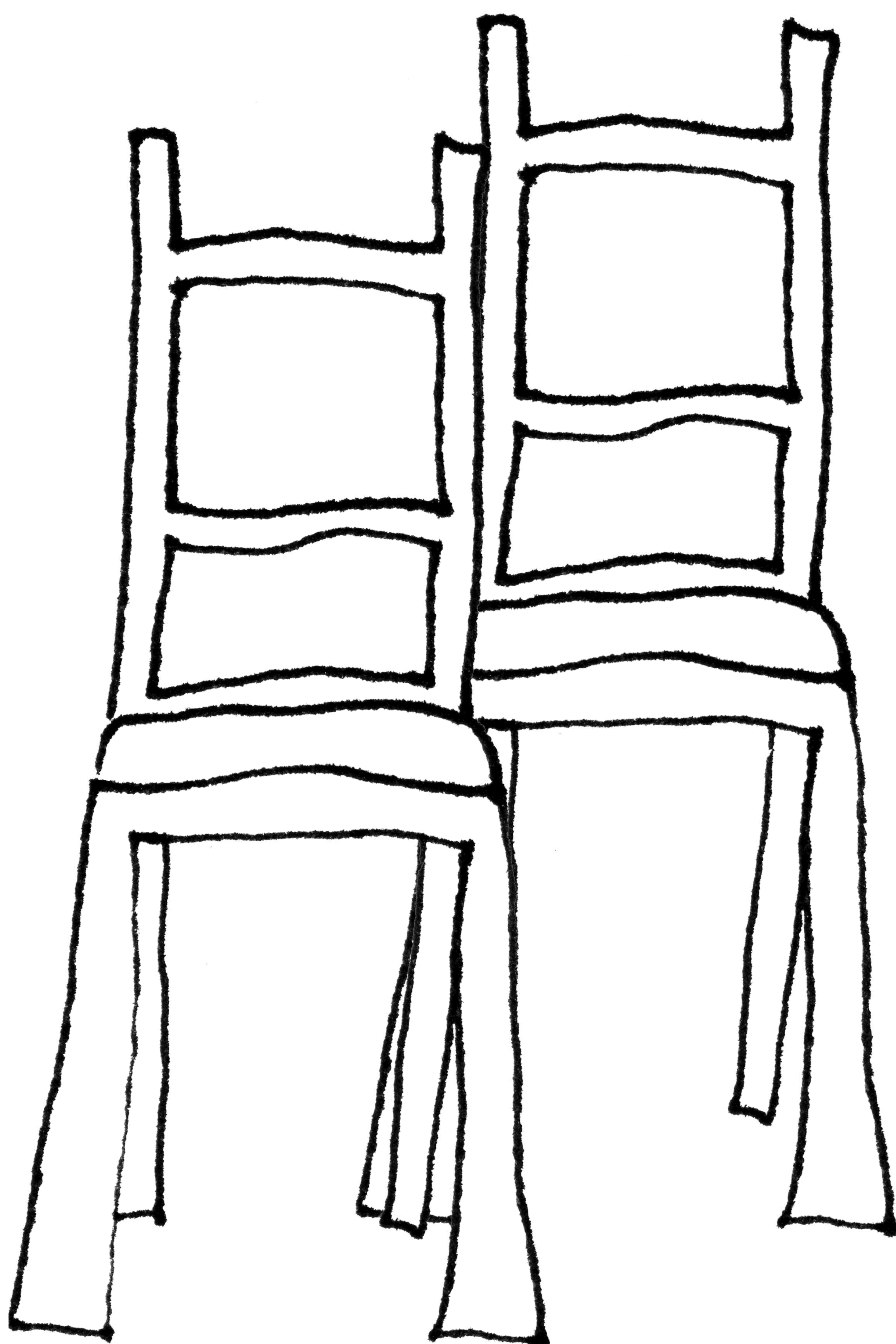
Hem de qüestionar la persona que pateix una agressió?

Fins a quin punt justifiquem les agressions?

En una situació de maltractament és important no culpabilitzar ni jutjar qui pateix l'agressió. Les persones de l'entorn cal que l'acompanyin en tot moment i respectin sempre els seu ritme i les seves decisions.

“L'amor del meu home
no voldrà retolar-me ni etiquetar-me
em donarà aire, espai,
aliment per créixer i ser millor,
com una Revolució
que fa de cada dia
l'inici d'una nova victòria.

Belli, G. (1986). *De la costilla de Eva*.
Nicaragua: Nueva Nicaragua.

Quan em fa mal sempre em demana perdó

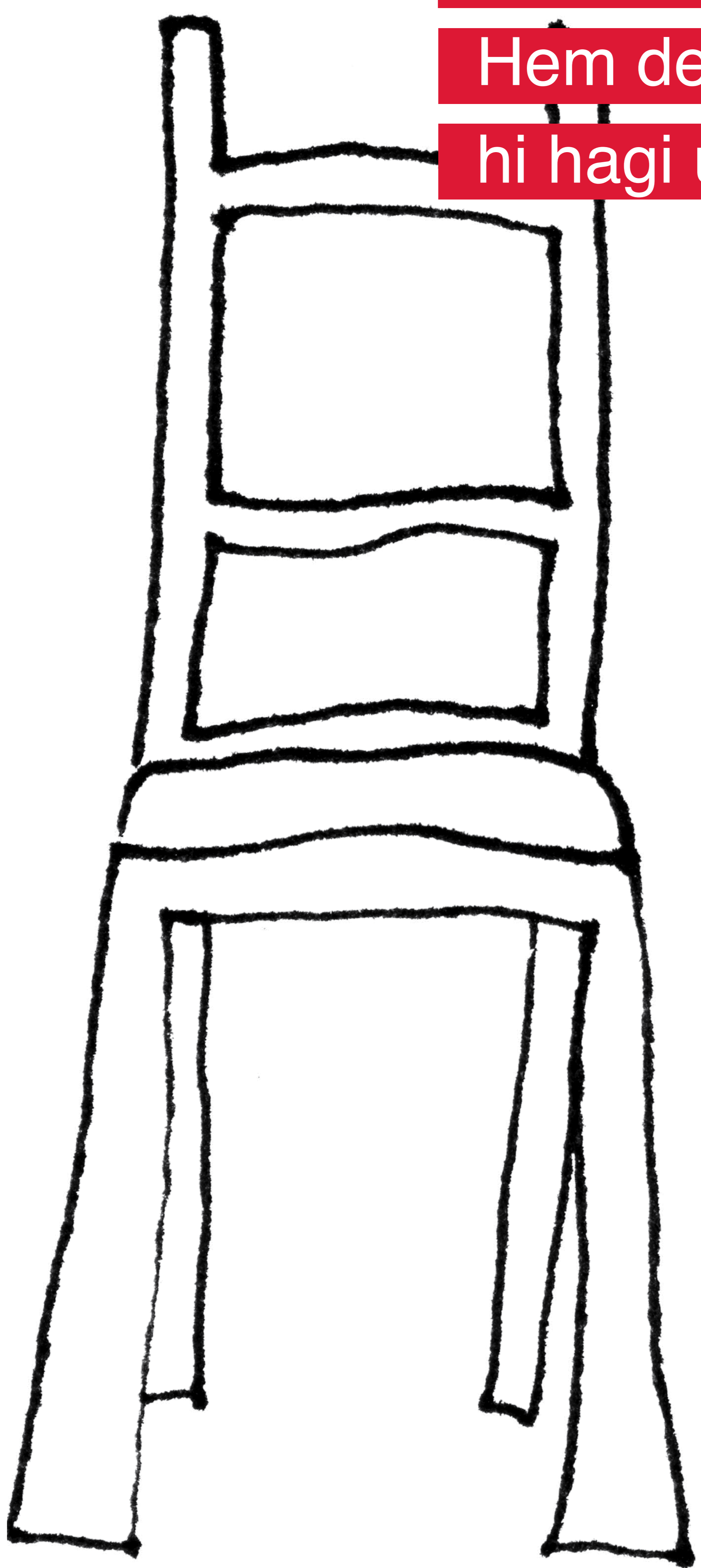
Les relacions afectives entre les persones passen per alts i baixos. Si, en els mals moments apareixen manifestacions de violència, la persona agressora intentarà una reconciliació, que no és altra cosa que una manipulació afectiva. Perquè això no es converteixi en una situació cíclica, és important parlar-ne i no recordar només els bons moments.

“Un cop caient,
mentre ella sent
una fiblada a la pell.
I arriba per fi l’endemà
I ell torna a ser tan normal
que tot plegat sembla dèbil i llunyà.
I ell és tan tendre quan vol.”

Els Pets (1997). “Una fiblada a la Pell”
del Disc Bon dia.

Si es dóna una agressió en la parella és important no deixar-ho passar. Si es tolera i no es posa límits pot donar peu a que es repeteixi i es faci crònica.

Parlem de les coses que no ens agraden en una relació?
Hem de tolerar qualsevol violència encara que després
hi hagi una disculpa?

Si coneixes
o vius una
situació de
violència
masclista
en la parella
pots dirigir-te
a...

atenció a les
dones en situació
de **violència**

900 900 120
xat:
www.gencat.cat/icdones/linia900.htm

Servei **24** hores
gratuit
i **confidencial**

© Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

© Textos
Unitat d'Assessorament Psicopedagògic,
Universitat Autònoma de Barcelona

Disseny gràfic
esther maré disseny gràfic

Març de 2010

Violència masclista en la parella:

Ren
Quan t'enamo

Si sent

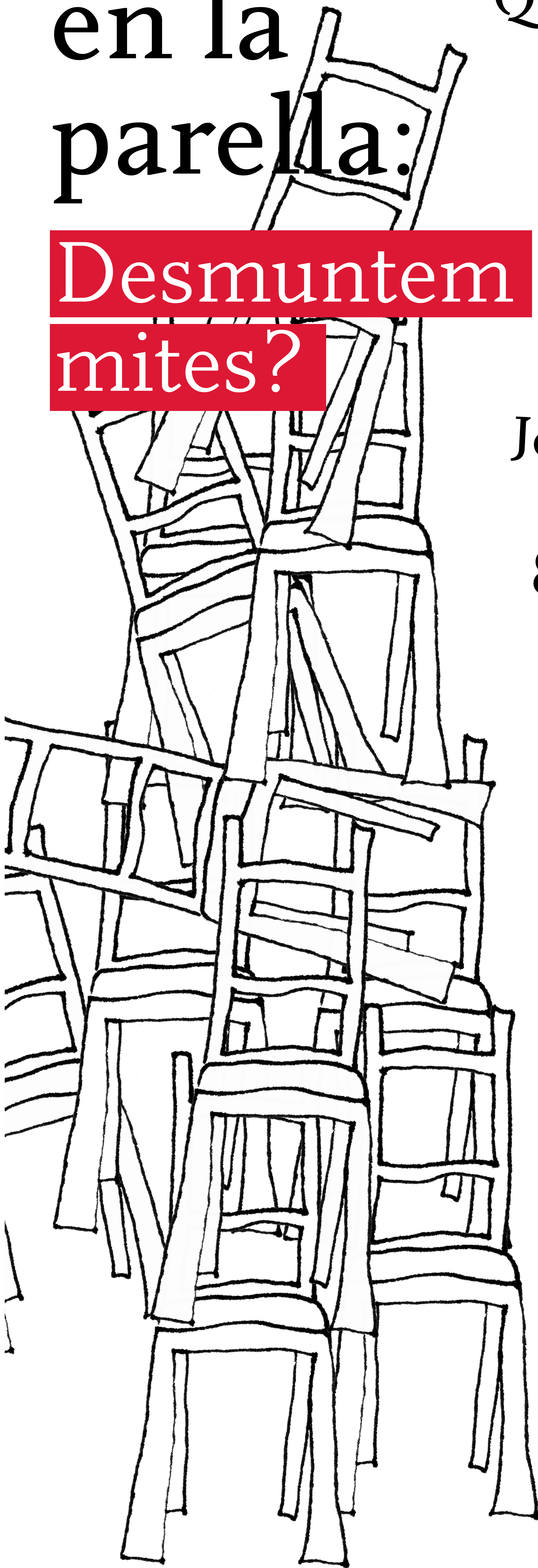
**Desmuntem
mites?**

Jo no tolerar

En el fons,

És que

Quan em fa

Sense tu **no sóc res!**

unciaria a **TOT** per amor!
res ho passes malament!

gelosia és perquè t'estima!

A mi no em passarà!
És el que hi ha!

ia que em posés la mà a sobre!
no em vol fer mal!

s'ho busca!

mal sempre em demana **perdó**